

Πελοπν. 2) Παραβαίνω τὴν συζυγικὴν πίστιν, ἐπὶ γυναι-
κὸς Πελοπν. (Ἀρκαδ.)

ἀπίταχτος ἐπίθ. Πόντ. (Κερασ.) ἀπίταχος Πόντ. (Οἶν.)
Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *πιταχτός < *πι-
τάζω παρὰ τὸ ἐπιτάζω.

Ὁ μὴ ἐπιτασσόμενος, ὁ μὴ πρόθυμος εἰς ἐκτέλεσιν
ἐπιταγῆς τινος ἔνθ' ἄν. Συνών. ἰδ. ἐν λ. ἀπλάκωτος 3 γ,
ἀντίθ. καλοπίταχτος, ὑπάκουος.

ἀπιτούλιστος ἐπίθ. Πελοπν. (Γέρμ.) ὕδρ. κ. ἀ.
Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *πιτουλιστός
< *πιτουλίζω.

Ὁ μὴ λευκανθεὶς διὰ γαλακτώματος ἀσβέστου, ὁ μὴ
χρυσθεὶς δι' ἀσβέστου ἔνθ' ἄν.: Τὸ σπῖτι ἔμεινε ἀπιτούλιστο
Γέρμ. Ὁ τοῖχος εἶναι ἀπιτούλιστος αὐτόθ. Συνών. ἀνασ-
βέστιωτος.

ἀπιωτίλα ἡ, Κύθηρ.
Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἀπιωτός καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ.
-ίλα.

Ἐλλειψις, στέρησις πρὸς πόσιν οἴνου καὶ ἄλλων οἶνο-
πνευματωδῶν ποτῶν.

ἀπιωτος ἐπίθ. κοιν. ἀπιουτος Εὐβ. (Κονίστρ.) ἀπιου-
τους βόρ. ἰδιώμ. ἀπίτωτος Πελοπν. (Μάν.)

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *πιωτός παρὰ τὸ
ἡπια-πιωμένος μετοχ. τοῦ ρ. πίνω.

1) Ὁ μὴ ποθείς, ἀποτος κοιν.: Ἀφῆσα τὸ κρασί μου
ἀπιωτο. Ἐχὼ τὸν καφέ - τὸ γάλα ἀπιωτο. Μονρέ, κάμε δά,
ἀρελύνωσέ το 'φτὸ δ' ἀπιωτο! (οἶονεὶ ἀρατικῶς, ποῦ νὰ
μὴ προφθάσῃ νὰ ποθῇ!) Νάξ. (Ἀπύρανθ.) 2) Ἐνεργ.
ὁ μήπω πιών, ἐπὶ διαρκούντος γεύματος Κρήτ. (Μύρθ.):
Καλῶς νὰ 'βρῶ 'ναν ἀπιωτο! (ἐπιφωνεῖ ὁ ἡδη πίνων).
— Καλῶς νὰ ὀρίσῃ (ἀπαντᾷ ὁ μέλλων νὰ πῇ. Τοῦτο ἐγίνετο
ὅτε ἔπινον ἀπὸ κοινοῦ ποτηρίου). β) Καθόλου, ὁ μὴ
πιών οἶνον κττ., ὁ μὴ μεθυσθεὶς, νηφάλιος σύνθηθ.: Μοναχὰ
τὸ πρῶτ' εἶναι ἀπιωτος, ἀπὸ τὸ μεσημέρι κ' ὕστερα εἶναι
μεθυσμένος.

ἀπλα ἡ, σύνθηθ. καὶ Πόντ. (Ὁφ. Σαράχ. Τραπ.)
Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἀπλός. Διὰ τὸν σχηματισμὸν πβ. μαλα-
κός - μαλάκα, φαλακρός - φαλάκρα κττ. Ἡ ἔκ τοῦ ρ.
ἀπλῶν ὑποχωρητικῶς καθὼς καὶ ἀνασαίνω - ἀνάσα,
λατρεύω - λάτρα, λερώνω - λέρω κττ.

1) Τόπος ἀνοικτός, ὑπαιθρος πρὸς ἄπλωσιν καὶ στέ-
γνωσιν τῶν βρεγμένων ἐνδυμάτων Μῆλ. Πελοπν. (Τρι-
φυλ.): Πηγαίνω τὰ ροῦχα 'ς τὴν ἄπλα Τριφυλ. β) Τόπος
ἀνοικτός κατάλληλος πρὸς συγκέντρωσιν ἀνθρώπων κττ.
Μέγαρ. Σαλαμ.: Ἐκεῖ 'ς τὴν ἄπλα γίνεται ἡ μεγάλη 'λέησι
Σαλαμ. Συνών. πλατεῖα, πλάτος, λάκκα. 2) Ἐπάρ-
κεια χώρου, εὐρυχωρία σύνθηθ.: Ἐδῶ 'ς τὸ νέο σπῖτι
ἔχομε ἄπλα σύνθηθ. Τώρα 'ς τοῦ σπῖτ' μας ἔχουμε ἄπλις Ἡπ.
(Ζαγόρ.) Πάμε νὰ παίξουμε 'κεῖ πῶχει ἄπλα Πελοπν. Δὲν
ἔχουμε ἄπλα 'ς τοῦ σπῖτ' μας, ποῦ νὰ σὶ βάλουμε νὰ ῥ'μη-
θῇς; Στερελλ. (Αἰτωλ.) Σὶ κεῖνου τ' ἄλῶν' νὰ πάτι ν' ἄλου-
νίσ'τι οὐπῶχ' ἄπλα κὶ τρανάει κὶ ἀέρας γὰρ νὰ λιχνίσ'τι
αὐτόθ. Συνών. ἀπλοκαμπιά, ἀπλοτοπιά, ἀπλο-
χωράδα, ἀπλοχωριά 1, ἄπλωμα, ἀντίθ. στενοκο-
πιά, στενοτοπιά. β) Ἀραίωσις, ἰδίᾳ ὡς ἐπιφώνημα
τῶν παιδίων πρὸς τὸν στοῖχον τῶν ἄλωνιζόντων ζῴων
ἢ πρὸς τὴν ἀγέλην τῶν εἰς ὕψος πετομένων γεράνων
σύνθηθ.: Ἐλαίμαρμαζε τὰ ἔξι ἄλογά του... χτυπώντας τὸ
καμουτοῖκι τοὺς ἐφώναζε ἄπλα! ἄπλα! ἄπλα! (δηλονότι νὰ
τηροῦν τὴν μεταξύ των ἀπόστασιν. λαιμαρμάζω = περι-
βάλλω εἰς τὸ ζῶον τὴν λαιμαρξίαν) Ἡλ. || Φρ. Κάμνω ἄπλα

(ἐπὶ συγκεντρώσεως, ἀποσύρομαι πρὸς διάνοξιν χώρου)
Εὐβ. (Ὁρ.) Πελοπν. (Κορινθ.) Στερελλ. (Ἀράχ.) κ. ἀ. Κά-
μετε ἄπλα Ὁρ. Κάμε λίγη ἄπλα Ἀράχ. Κάμετε ἄπλα, βρὲ παι-
διά, νὰ περάσῃ ὁ γάμος Κορινθ. κ. ἀ. 3) Ἀνοιγμα χώρου,
ἀραίωσις τῶν φύτρων τοῦ ἀραβοσίτου πρὸς ἀδρότεραν
ἀνάπτυξιν τῶν ὑπολειπομένων Πόντ. (Ὁφ. Σαράχ. Τραπ.):

4) Ἐκτασις, ἄπλωμα Πόντ. (Τραπ.): Αἰνιγμ.
Ἄπλα, δίπλα, μέρ' θὰ πᾶς; | — Δικουρίτσα, νιό ρωτιῆς;
(τὸ πρόβατον καὶ ὁ ὄφις. Ἐρωτᾷ τὸ πρόβατον: μὲ τὸ
ἄπλωμα καὶ μὲ τὸ δίπλωμα ποῦ θὰ πᾶς; . . .)

ἄπλα τά, Ρόδ. Τῆλ. ὄπλα Ρόδ.
Ἐκ τοῦ οὐσ. ἄπλα. Ὁ τύπ. ὄπλα ἴσως κατὰ παρετυμ.
πρὸς τὸ ὄπλον.

Οἱ γέραννοι (διὰ τὴν πρὸς αὐτοὺς ἐπιφώνησιν ἄπλα):
Πέρασαν τὰ ὄπλα Ρόδ. Ἀμαν γάτσουνε τὰ ὄπλα, εἶναι-ν-βαρυ-
χειμωνιά (ὅταν δηλ. διακόψουν τὴν πτῆσιν) αὐτόθ.

ἀπλά ἐπίρρ. σύνθηθ.
Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἀπλός.

1) Ἀφελῶς, ἀπερίττως, ἀνεπιτηδεύτως σύνθηθ.: Μιλεῖ
-νύνεται - φέρεται ἀπλά. Συνών. σκέττα. 2) Ἀνευ
βαθυτέρου σκοποῦ ἢ λόγου, ἀσκόπως, τυχαίως πολλαχ.:
Ἔτσι ἀπλά ἦρθα Πελοπν. (Καλάβρυτ.) Ἡρθα νὰ σὲ ἰδῶ
ἔτσι ἀπλά Ἀθῆν. Τί γυρεύεις ἐδῶ; — Ἔτσι ἀπλά γυρίζω γὰρ
περίπατο αὐτόθ.

ἀπλάγιστος ἐπίθ. σύνθηθ. ἀπλάγιστος Πελοπν.
(Πυλ.)

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. πλάγιστός < πλά-
γιάζω.

1) Ὁ μὴ κατακλιθεὶς πρὸς ὕπνον, ὁ μὴ κοιμηθεὶς
σύνθηθ.: Ἐμείνα ἀπλάγιστος ὅλη τὴ νύχτα. Εἶναι ἀπλάγια-
στος ἀκόμα. 2) Ἐπὶ τοῦ βλαστήματος τοῦ σίτου, τὸ μὴ
πάσχον κατάκλισιν (ὑπὸ τῆς βροχῆς), τὸ ἔχον ἰσχυρὸν
στέλεχος Πηλ. Παπαγεωργ. Σιτάρ. 10: Ἀπλάγιστο σιτάρι.

ἀπλαγκαθένης ἐπίθ. ἀμάρτ. ἀπλαγαθένης Θράκ.
Ἐκ τοῦ οὐσ. ἀπλάγκαθος καὶ τῆς παραγωγικῆς
καταλ. -ένος.

Ὁ ὁμοῖος μὲ τὸ φυτὸν ἀπλάγκαθον, ὁ ἔχων τὸ
χρῶμα τοῦ ἀπλαγκάθου: Αἰνιγμ. Ἀγαθὸς κὶ ἀπλάγαθος
κὶ ἀπλαγαθένης οὐρανὸς κὶ κόκκινα τ' ἀστέρια του (ὁ καρπὸς
τῆς ροιᾶς, τὸ ρόιδι).

ἀπλάγκαθος ὁ, ἀμάρτ. ἀπλάγαθος Θράκ.
Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἀπλός καὶ τοῦ οὐσ. ἄγκαθος, δι' ὃ ἰδ.
ἄγκαθας.
Μεγάλη ἄκανθα.

ἀπλάδα ἡ, πολλαχ.
Μεγεθυντ. τοῦ οὐσ. ἀπλάδι.

1) Ἀνοικτός, ἀναπεπταμένος, ἐπίπεδος τόπος, κοιλάς,
πεδιάς Σάμ. Χίος (Καρδάμ. κ. ἀ.): Ἀσμ.

Νὰ σώσω νὰ 'βκω 'ς τὰ στενά, νὰ πιάσω τοὺς ἀπλάδες
Χίος. β) Τόπος εὐρύχωρος πρὸς συγκέντρωσιν Χίος
(Καρδάμ.): Ἐπιάσασιν καὶ τοὺς κωπέλλες σκλάβες καὶ τοὺς
ἐβάλασι σὲ μνιὰν ἀπλάδαν νὰ χορεύκουσιν. Ἡ σημ. καὶ παρὰ
Σομ. 2) Ἐπιτραπέζιον σκεῦος χαλκοῦν ἢ καὶ κασιτέ-
ρινον, πλατὺ καὶ ἀβαθεές, ἰδίᾳ πρὸς κένωσιν τοῦ φαγητοῦ
ἐκ τῆς χύτρας καὶ παράθεσιν ἐπὶ τῆς τραπέζης Ἡπ.
(Δρόβιαν. κ. ἀ.) Θράκ. (Σηλυβρ.) Μακεδ. (Καστορ. Κοζ.
Μελέν. Σιάτ.) Μέγαρ. Πελοπν. (Βυτίν. Καλάβρυτ.) Στερελλ.
(Ἀρτοτ.) β) Δίσκος κυκλικός, χαλκοῦς, εὐμεγέθης Θεσσ.:
'Σ τὴν ἀπλάδα φκειάνουμε τὴν πίττα. Συνών. ταψί, σινί.

